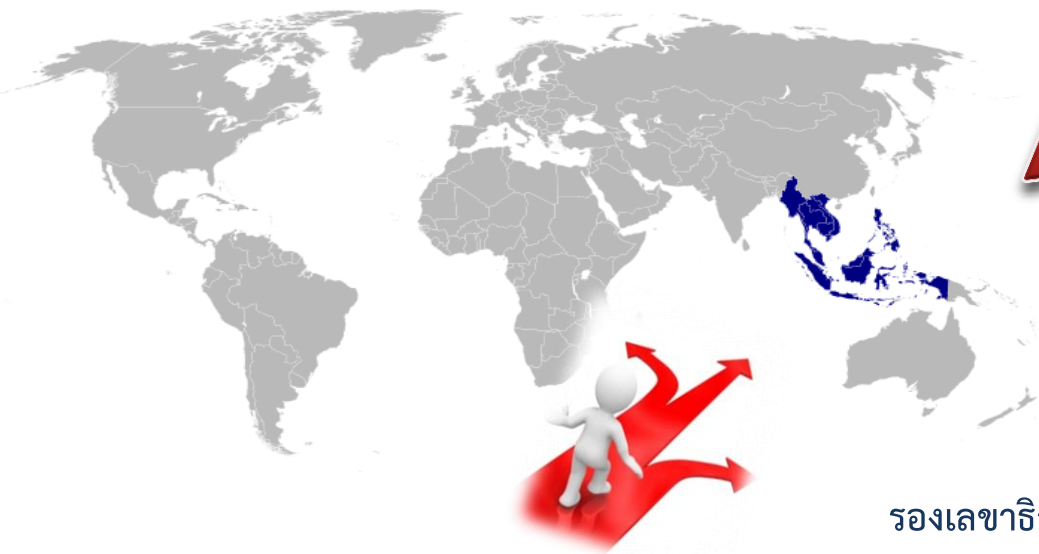

สร้างสังคมผู้ประกอบการไทย ก้าวอย่างมั่นใจสู่ประชาคมอาเซียน

การประชุมประจำปี 2556 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ASEAN

นายธำนิมิตร ณะเฒ

รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ 16 กันยายน 2556 เวลา 13.00 น.

ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี

ประเด็นนำเสนอ

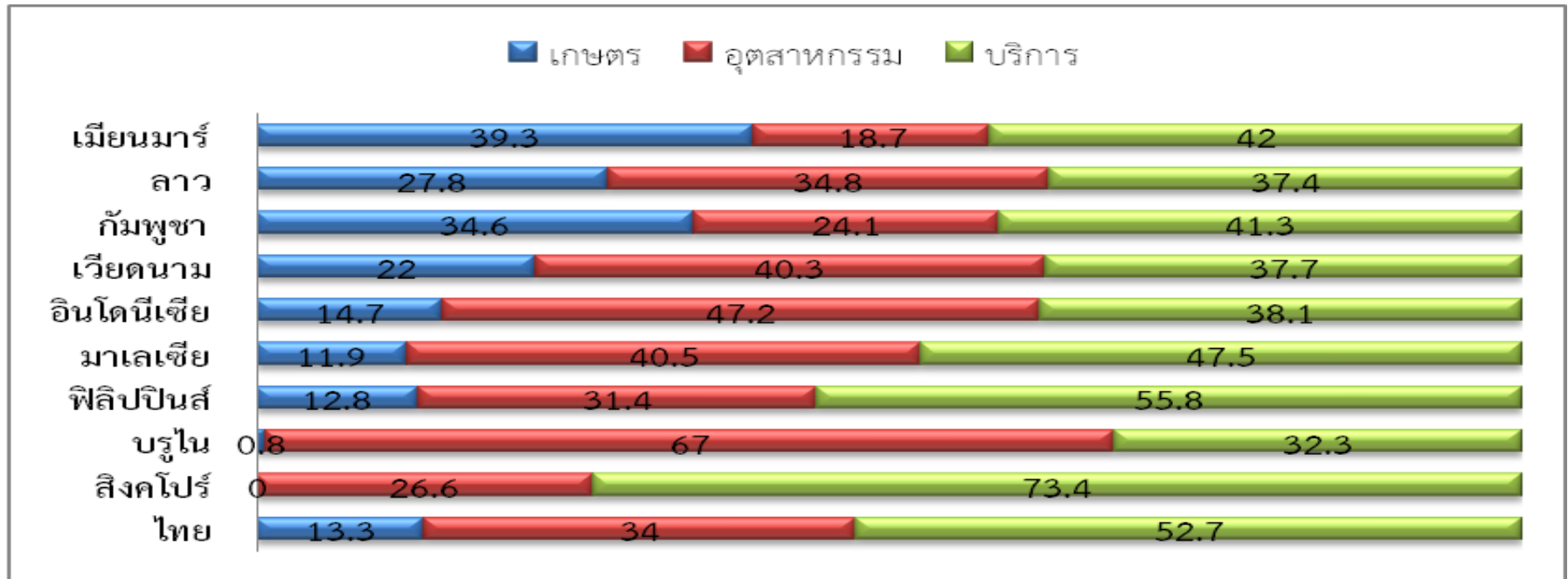
ประชาคมอาเซียนกับเศรษฐกิจไทย

โอกาสและประเด็นท้าทายของไทยในประชาคมอาเซียน

แนวทางการสร้างความสามารถของภาคการผลิตและบริการ

กรณีตัวอย่างกลไกการขับเคลื่อนภาคการผลิตและบริการ

สัดส่วนโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน ปี 2555

ที่มา : IMF World Economic Outlook Database, October 2012

- ประเทศสมาชิกอาเซียนโดยส่วนใหญ่มีสัดส่วนของภาคบริการต่อ GDP สูง ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ
- ประเทศที่พึ่งพิงอุตสาหกรรมโดยมีสัดส่วนของภาคอุตสาหกรรมสูงกว่าภาคการผลิตอื่นๆ ได้แก่ เวียดนาม อินโดนีเซีย และบรูไน
- กลุ่มประเทศ CLMV ได้แก่ เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา เวียดนาม จะมีสัดส่วนของภาคเกษตรต่อ GDP สูงกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียน

ความสามารถในการแข่งขันของไทยกับประเทศในอาเซียน ปี 2556

เปรียบเทียบดัชนีความสามารถในการแข่งขันของไทยกับประเทศในอาเซียน ปี 2556 โดย WEF

ดัชนีความสามารถในการแข่งขันรวม	ไทย	สิงคโปร์	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ฟิลิปปินส์
GCI	38	2	25	50	65
1. พื้นฐาน	45	1	27	58	80
2. เสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน	47	1	23	58	61
3. ด้านนวัตกรรมและความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ	55	11	23	40	64

ที่มา : The Global Competitiveness Report WEF 2556

เปรียบเทียบดัชนีความสามารถในการแข่งขันของไทยกับประเทศในอาเซียน ปี 2556 โดย IMD

ดัชนีความสามารถในการแข่งขันรวม	ไทย	สิงคโปร์	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ฟิลิปปินส์
อันดับความสามารถในการแข่งขันรวม	27	5	15	39	38
1. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance)	9	13	7	33	31
2. ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency)	22	3	15	26	31
3. ประสิทธิภาพของภาคเอกชน (Business Efficiency)	18	8	4	31	19
4. โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)	48	12	25	56	57

ที่มา : World Competitiveness Yearbook โดย IMD 2556

📌 การศึกษานี้ให้
ความสำคัญกับ
การวิเคราะห์
ภาคการผลิตจริงหรือ
ประสิทธิภาพภาคเอกชน
พบว่า **ประเทศไทยมี**
การลงทุนด้านวิจัยและ
พัฒนาน้อย
เป็นผลให้ขีด
ความสามารถ
ในการแข่งขันด้าน
วิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีของไทย
ในภาพรวมต่ำ และต่ำ
กว่าประเทศมาเลเซีย
สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย

ประเด็นนำเสนอ

ประชาคมอาเซียนกับเศรษฐกิจไทย

โอกาสและประเด็นท้าทายของไทยในประชาคมอาเซียน

แนวทางการสร้างความสามารถของภาคการผลิตและบริการ

กรณีตัวอย่างกลไกการขับเคลื่อนภาคการผลิตและบริการ

ข้อตกลงด้านการค้าและการลงทุนสินค้าและบริการในอาเซียน

1

การเคลื่อนย้ายสินค้าโดยเสรี ครอบคลุมสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม

2

การเคลื่อนย้ายบริการเสรี

3

การเปิดเสรีการลงทุน

4

การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี

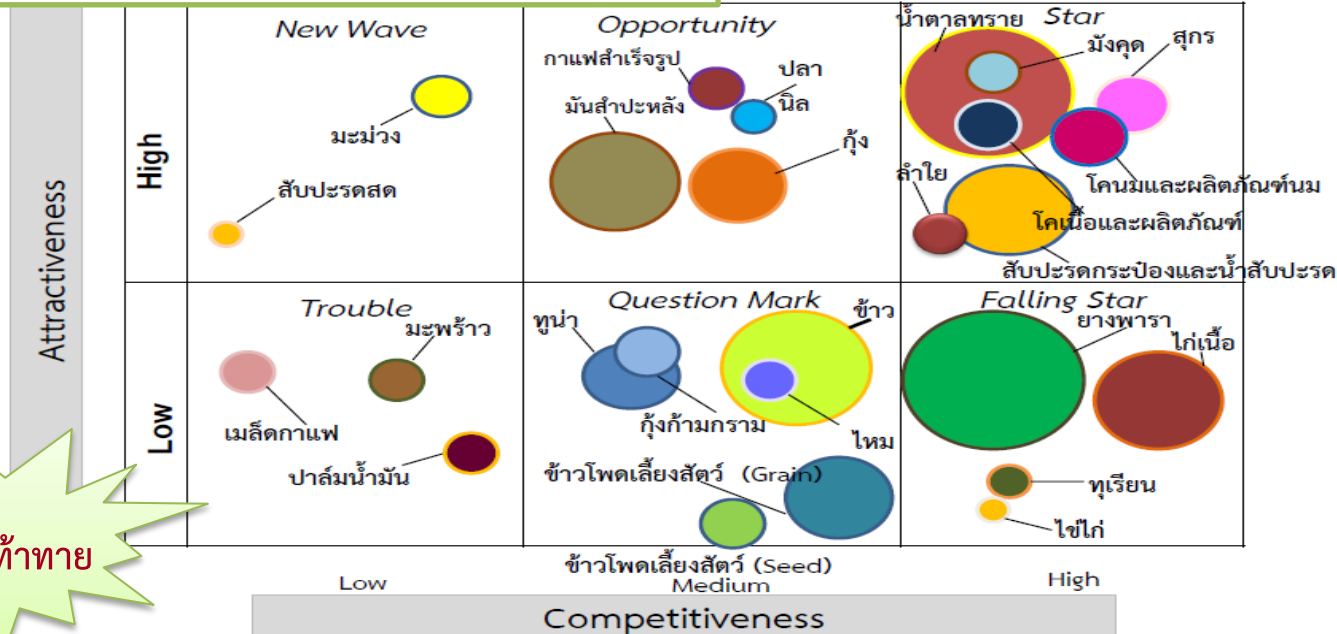
5

การเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างเสรีมากขึ้น

ภาพรวมภาคเกษตรไทยในอาเซียน

การวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทย

สินค้าเกษตรที่มีโอกาส ได้แก่ ปศุสัตว์โคเนื้อ น้ำตาลทราย ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ผลไม้

สินค้าเกษตรที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ ได้แก่ เมล็ดกาแฟ น้ำมันปาล์ม มะพร้าว

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 2556

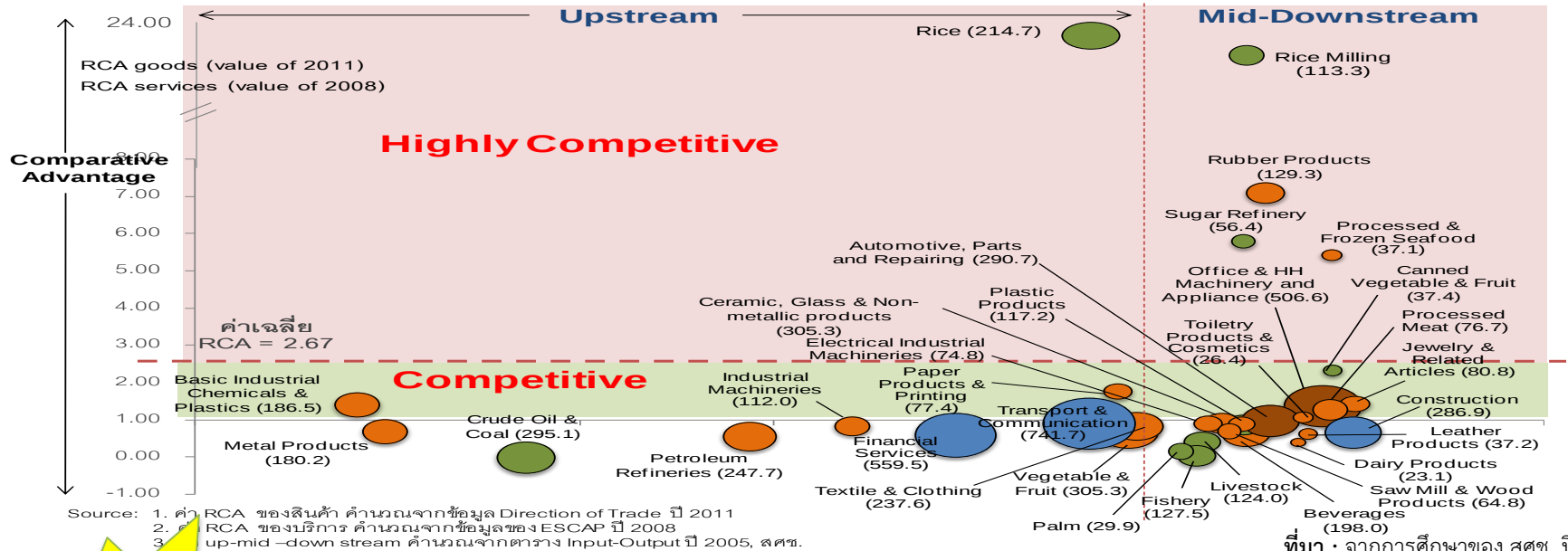
- 👉 สินค้าของประเทศคู่แข่งที่มีต้นทุนต่ำกว่าและคุณภาพดีกว่าเข้ามาแข่งขันในตลาดของไทยมากขึ้น
- 👉 การแย่งส่วนแบ่งในตลาดการส่งออกสินค้าเกษตรบางชนิด เช่น น้ำมันปาล์ม เมล็ดกาแฟ และมะพร้าว
- 👉 การใช้มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี (NTB) เป็นเครื่องมือในการปกป้องการนำเข้ามากขึ้น โดยเฉพาะมาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS)
- 👉 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการเก็บรักษาสินค้าเกษตรที่มีข้อจำกัดเรื่องระยะเวลา รวมทั้งระบบโลจิสติกส์การเก็บสินค้า

ภาพรวมภาคอุตสาหกรรมไทยในอาเซียน

ความสามารถในการแข่งขันในด้านการส่งออกของอุตสาหกรรมหลักของไทยในภาพรวม

Overall Thailand's Value Chain-Competitiveness Mapping (VCCM)

Size of Bubble = Value Added (2011), Billion Baht

ที่มา : จากการศึกษาของ สศช. ปี 2555

ประเด็นท้าทาย

- สินค้าที่มีมาตรฐานต่ำเข้ามาในตลาดของไทยมากขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันระยะยาว
- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ของไทยยังอยู่ในระดับต่ำ
- กฎระเบียบทางการค้าและการลงทุนยังล้าสมัยและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ
- การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือไทยไปยังประเทศที่ให้ค่าตอบแทนที่สูงกว่า

ภาพรวมภาคอุตสาหกรรมไทยในอาเซียน

สินค้าไทยที่มีศักยภาพการแข่งขันสูง

ความสามารถในการส่งออก   ความสำคัญ (VA) (ล้านบาท)

Highly
Competitive

RCA > ค่าเฉลี่ยของไทย (2.67)

1. ข้าว	• 22.6	• 214,693
2. ผลิตภัณฑ์ยาง	• 7.1	• 298,513
3. น้ำตาล	• 5.8	• 56,417
4. อาหารทะเลแปรรูปและแช่แข็ง	• 5.4	• 37,052

Competitive

RCA > 1

5. ผักและผลไม้กระป๋อง	• 2.3	• 37,345
6. ผลิตภัณฑ์กระดาษและสิ่งพิมพ์	• 1.8	• 77,351
7. อัญมณีและเครื่องประดับ	• 1.4	• 80,785
8. เคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมพื้นฐาน และพลาสติก	• 1.4	• 186,517.57
9. เครื่องจักรและเครื่องใช้สำนักงาน และครัวเรือน	• 1.3	• 506,556
10. เนื้อสัตว์แปรรูป	• 1.2	• 76,688
11. เครื่องสำอางและเครื่องประทีนผิว	• 1.1	• 26,393
12. ยานยนต์และชิ้นส่วน	• 1.0	• 290,667

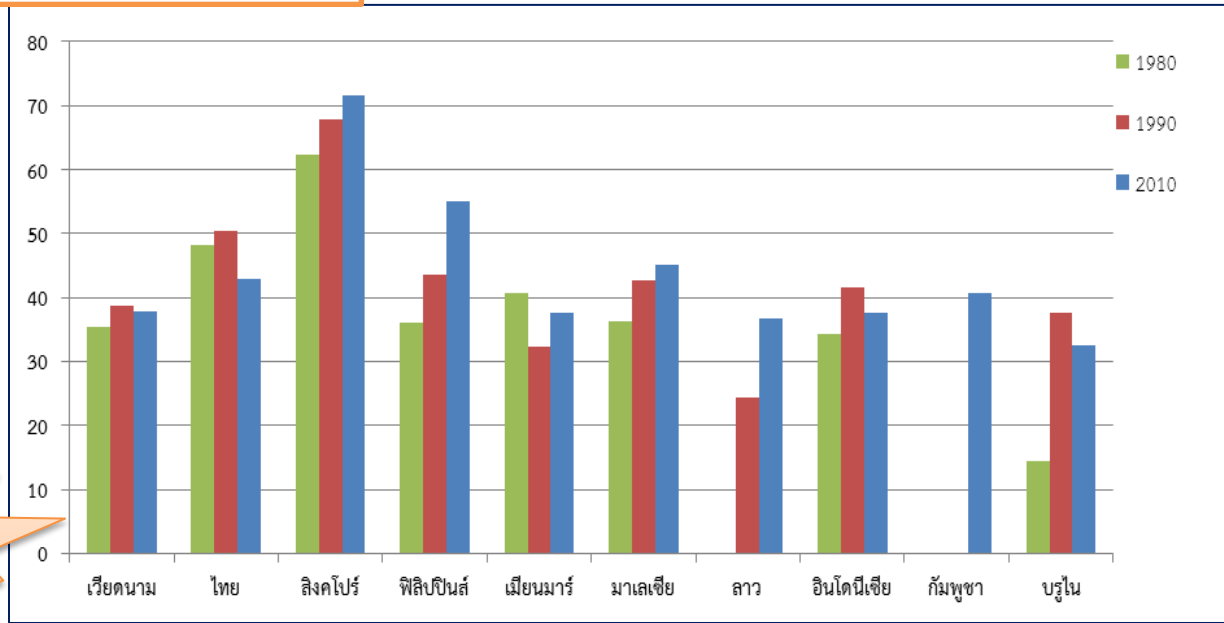
ประเด็นท้าทาย

ที่มา : จากการศึกษาของ สศช. ปี 2555

- ☞ การเปิดเสรีสินค้าในอาเซียน ทำให้ผู้ประกอบการไทยต้องเผชิญสถานะการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น
- ☞ ข้อจำกัดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะและคุณภาพขั้นก้าวหน้าได้อย่างเป็นระบบ
- ☞ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาอยู่ในระดับต่ำ
- ☞ กฎระเบียบทางการค้าและการลงทุนของไทย
- ☞ การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี อาจทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือของไทยไปยังประเทศที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่า
- ☞ ขาดกลไกในการขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของภาคอุตสาหกรรมไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในภาพรวม

ภาพรวมภาคบริการไทยในอาเซียน

สัดส่วนของภาคบริการต่อ GDP รายประเทศ

ประเทศสมาชิก
อาเซียนส่วนใหญ่มีสัดส่วน
ของภาคบริการ
ต่อ GDP ใน
สัดส่วนที่สูงมาก
โดยเฉพาะ
สิงคโปร์ และ
ฟิลิปปินส์

ประเด็นท้าทาย

ที่มา : Asian Development Outlook 2012 Update

- ☞ กฎหมาย และระเบียบภายในประเทศยังเป็นข้อจำกัดจากการใช้โอกาสจาก AEC ซึ่งต้องการความชัดเจนในเชิงนโยบายและเวลาในการแก้ไข
- ☞ การรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดของภาคบริการไทย การเปิดประเทศและนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน
- ☞ ขีดความสามารถในการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่ง
- ☞ การหลั่งไหลเข้ามาของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน อาจจะส่งผลกระทบต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและสุขอนามัยในประเทศ

ประเด็นสำคัญร่วมของภาคการผลิตและบริการ

การเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิต
ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

การพัฒนาแรงงาน

การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

การพัฒนาฐานข้อมูล

กฎระเบียบต่างๆ

การพัฒนาผลิตภาพ
ทั้งการผลิตและแรงงาน

กลไกการขับเคลื่อนและกำกับดูแลภาคการผลิตและบริการ

ประเด็นนำเสนอ

ประชาคมอาเซียนกับเศรษฐกิจไทย

โอกาสและประเด็นท้าทายของไทยในประชาคมอาเซียน

แนวทางการสร้างความสามารถของภาคการผลิตและบริการ

กรณีตัวอย่างกลไกการขับเคลื่อนภาคการผลิตและบริการ

แนวทางการสร้างความสามารถของภาคการผลิตและบริการ

บทบาทภาครัฐ

- ➡ พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศและการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ
- ➡ พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ให้สามารถรองรับการเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่งกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน
- ➡ สนับสนุนการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจ
- ➡ เร่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมต่างๆ ในการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ผสมกับองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีภูมิปัญญาท้องถิ่น และเอกลักษณ์ความเป็นไทย
- ➡ ปรับกระบวนการพัฒนากำลังคนทั้งระบบ
- ➡ การกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของคุณภาพสินค้าและบริการ
- ➡ เสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการตลาดและการกระจายผลผลิตไปสู่ตลาด
- ➡ ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

บทบาทภาคเอกชน

- ✚ พัฒนาผลิตภาพการผลิต
- ✚ พัฒนาสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน
- ✚ เร่งพัฒนาทักษะ ฝีมือแรงงาน
- ✚ สร้างความเข้มแข็งของคลัสเตอร์ภายในประเทศและใช้โอกาสจากประชาคมอาเซียนในการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจ
- ✚ ใช้ประโยชน์จากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่ง
- ✚ ศึกษาข้อมูลด้านตลาด

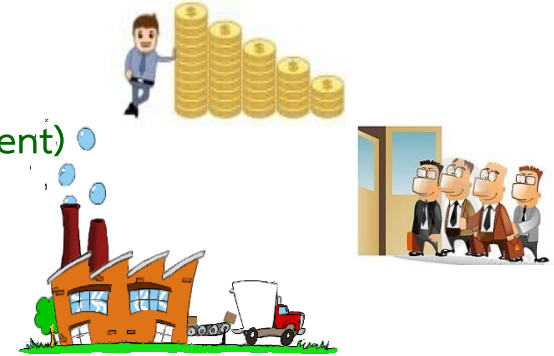

การขับเคลื่อนภาคการผลิตและบริการ

นอกจากแนวทางการพัฒนาในภาพรวมแล้ว การกำหนดทิศทางและกลยุทธ์การพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะของผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มจะช่วยให้มาตรการส่งเสริมและการจัดสรรงบประมาณของภาครัฐมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การจัดกลุ่มผู้ประกอบการและกลยุทธ์

- ผู้ประกอบการซึ่งดำเนินกิจการภายในประเทศ (Domestic Entrepreneur)
- ผู้ประกอบการซึ่งเข้าไปแข่งขันในประเทศเพื่อนบ้าน (Outbound Investment)
- ผู้ประกอบการซึ่งไปร่วมทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน (Joint Venture)
- ผู้ประกอบการซึ่งดำเนินกิจการครอบคลุมพื้นที่ทั้งอาเซียน (ASEAN Player)
- ผู้ประกอบการซึ่งดำเนินธุรกิจรูปแบบผสมผสาน (Combination Strategy)

กลไกการขับเคลื่อนภาคการผลิตและบริการ

การเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ให้กับกลไกที่ดำเนินการอยู่
ในปัจจุบัน

การเชื่อมโยงการทำงานของ
กลไกเฉพาะต่างๆ ที่มีอยู่
จำนวนมากให้สามารถ
ขับเคลื่อนการพัฒนาไปใน
ทิศทางเดียวกันอย่าง
ต่อเนื่อง

การเชื่อมโยงการทำงานของ
กลไกในส่วนกลางกับกลไก
ในระดับพื้นที่ ท้องถิ่น ทั้ง
ของภาครัฐและเอกชน

ประเด็นนำเสนอ

ประชาคมอาเซียนกับเศรษฐกิจไทย

โอกาสและประเด็นท้าทายของไทยในประชาคมอาเซียน

แนวทางการสร้างความสามารถของภาคการผลิตและบริการ

กรณีตัวอย่างกลไกการขับเคลื่อนภาคการผลิตและบริการ

กรณีตัวอย่างกลไกการขับเคลื่อนภาคการผลิตและบริการ

การปรับปรุงกลไกบริหารจัดการที่มีอยู่ให้เกิดเอกภาพ

อุตสาหกรรมยางพารา

กลไกการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางในประเทศไทยในปัจจุบัน

ระดับภายในประเทศ

- คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ : กำหนดนโยบาย
- กรมวิชาการเกษตร สถาบันวิจัยยาง : วิจัยการผลิต ตลาด
- สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง : ส่งเสริมปลูกยางทดแทน
- องค์การสวนยาง : ผลิต แปรรูป จำหน่าย

ระดับระหว่างประเทศ

- บจก.ร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศ (IRCo) : จัดการราคา
- สภาไตรภาคียางพารา (ITRC) : ดูแลเสถียรภาพราคา

- ➡ กลไกที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันมีจำนวนมากและมีความหลากหลาย ทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- ➡ การบริหารจัดการที่ยังขาดความเป็นเอกภาพ โดยมีหลายหน่วยดูแลด้านการผลิต การตลาด งานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์
- ➡ การจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ยังไม่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมยางอย่างครบวงจร

ควรมีการปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการ โดยจัดทำร่าง พ.ร.บ.การยางแห่งประเทศไทย รวมถึงการบริหารจัดการเงินสงเคราะห์เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำอย่างกว้างขวาง

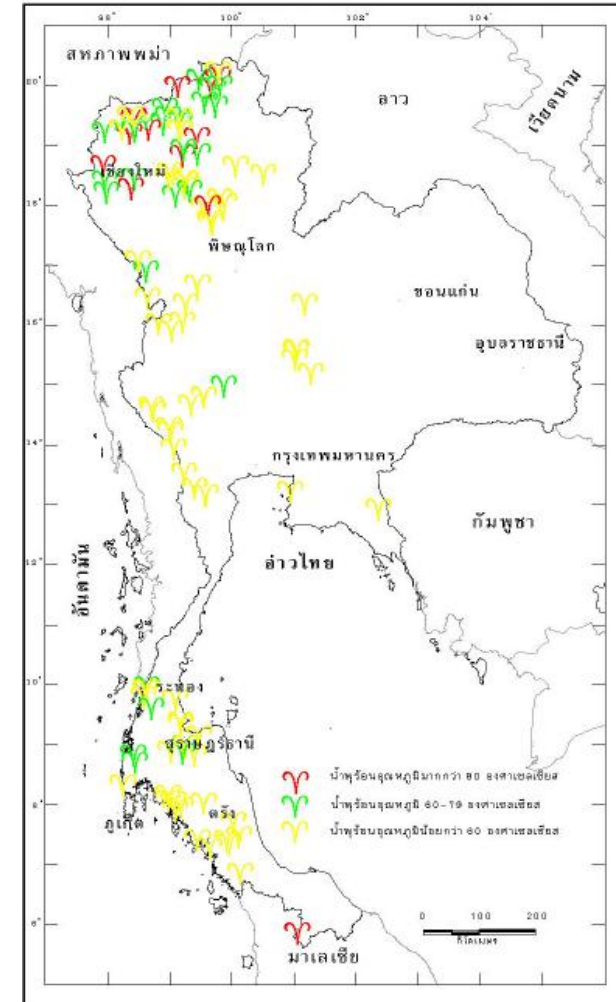
กรณีตัวอย่างกลไกการขับเคลื่อนภาคการผลิตและบริการ

การสร้างกลไกบริหารจัดการเพื่อพัฒนาศักยภาพ

การพัฒนาแหล่งน้ำพุร้อน

- ➡ ปัจจุบันกระแสการดูแลสุขภาพด้วยน้ำพุร้อนจากธรรมชาติได้รับความนิยมสูงขึ้น
- ➡ ประเทศไทยพบว่ามีน้ำพุร้อนอยู่มากถึง 112 แห่ง ทั่วทุกภาค ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ➡ แหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติส่วนใหญ่จะอยู่ในการดูแลรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐหรือเป็นแหล่งธรรมชาติที่เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ ยังไม่มีกลไกที่เข้ามาดูแลอย่างชัดเจนเพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ

ควรมีการตั้งกลไกเฉพาะขึ้นมาบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นหรือส่งเสริมให้เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน

วัน

เราจะช่วยกันเพื่อให้ผู้ประกอบการไทยมีความมั่นใจมากขึ้นใน
การก้าวสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร?

www.nesdb.go.th

ขอบคุณ

Back Up

มูลค่าการค้าของอาเซียนในตลาดโลก

(พันล้านดอลลาร์ สรอ.)

มูลค่าการค้าสำคัญ	2530	2535	2540	2545	2550	2555
ส่งออกรวม	2,516	3,766	5,591	6,494	14,017	18,323
ไทย-ASEAN	n.a.	4	13	14	33	57
ไทย-World	12	32	57	68	154	230
ASEAN-World	84	186	356	407	865	1,254
นำเข้ารวม	2,582	3,881	5,737	6,742	14,325	18,567
ไทย-ASEAN	n.a.	6	8	11	25	40
ไทย-World	13	41	63	65	140	248
ASEAN-World	82	201	382	367	776	1,221
มูลค่าการค้ารวม	5,098	7,647	11,328	13,236	28,342	36,890
ไทย-ASEAN	0	10	21	25	58	97
ไทย-World	25	73	120	133	294	478
ASEAN-World	166	387	738	774	1,641	2,475

ที่มา : องค์การการค้าโลก และ ธนาคารแห่งประเทศไทย

- การค้าของอาเซียนในปี 2555 คิดเป็นมูลค่า 2,475 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 6.7 ของมูลค่าการค้าโลก
- แบ่งเป็นการส่งออกร้อยละ 6.8 และการนำเข้าร้อยละ 6.6 ของมูลค่าการส่งออกและมูลค่าการนำเข้าโลก
- ประเทศในอาเซียน 4 อันดับแรก ที่มีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดโลกมากที่สุดในปี 2555 ได้แก่ สิงคโปร์ ไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย โดยมีมูลค่า 408 230 227 และ 188 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ตามลำดับ

สินค้าส่งออกนำเข้าของไทยในตลาดอาเซียน

(พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)

ส่งออกรายสินค้าสำคัญ ไทย-ASEAN	2535	2540	2545	2550	2555
น้ำมันสำเร็จรูป	0.09	0.68	0.71	3.15	9.32
รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	0.02	0.12	0.35	2.76	6.58
เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	0.11	0.26	0.29	2.03	2.56
เคมีภัณฑ์	0.10	0.28	0.53	1.26	2.44
เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	0.90	2.79	2.07	2.18	2.01
นำเข้ารายสินค้าสำคัญ ไทย-ASEAN					
น้ำมันดิบ	0.69	0.66	0.92	1.96	4.11
เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	0.60	1.26	1.12	2.74	3.57
ก๊าซธรรมชาติ	0.00	0.00	0.74	2.07	3.46
เคมีภัณฑ์	0.20	0.49	0.90	2.44	2.83
เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	0.36	0.97	0.98	1.49	2.49

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

- การค้าของไทยกับอาเซียนในปี 2555 คิดเป็นมูลค่า 97 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือร้อยละ 3.9 ของมูลค่าการค้าอาเซียน
- แบ่งเป็นการส่งออก 57 พันล้านดอลลาร์ หรือร้อยละ 4.5 ของมูลค่าการส่งออกในอาเซียน
- และการนำเข้า 40 พันล้านดอลลาร์ หรือร้อยละ 3.3 ของมูลค่าการนำเข้าในอาเซียน

ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดย WEF

	2551-2552	2552-2553	2553-2554	2554-2555	2555-2556
ดัชนีความสามารถในการแข่งขันรวม (GCI)	34	36	38	39	38

ที่มา : The Global Competitiveness Report WEF 2551-2552, 2552-2553, 2553-2554, 2554-2555, 2555-2556

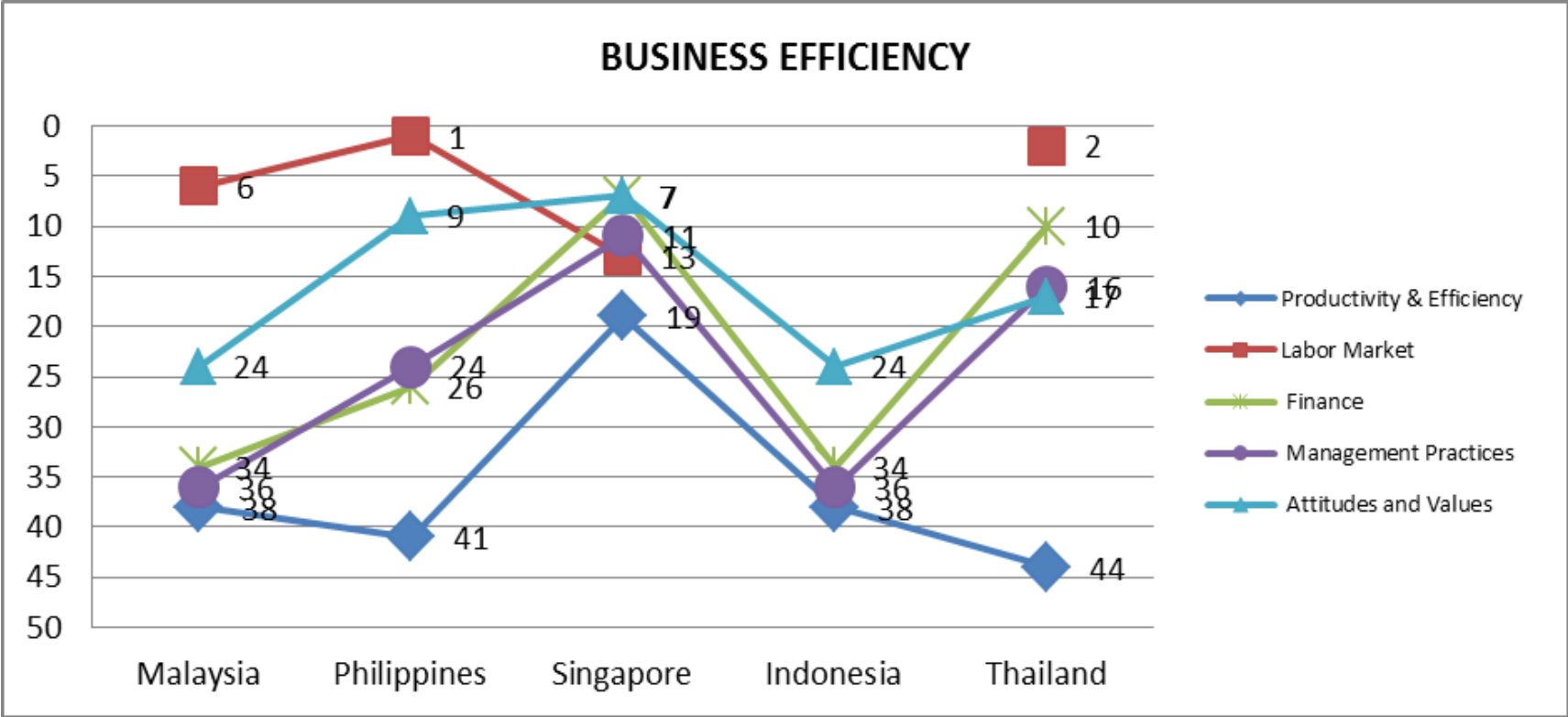
ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย 4 ด้าน โดย IMD

ปี	2552	2553	2554	2555	2556
อันดับรวม	26	26	27	30	27
1. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ	14	6	10	15	9
2. ประสิทธิภาพของภาครัฐ	17	18	23	26	22
3. ประสิทธิภาพของภาคเอกชน	25	20	19	23	18
4. โครงสร้างพื้นฐาน	42	46	47	49	48

ที่มา : IMD Yearbook 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556

- **สมรรถนะทางเศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้น** เนื่องจากเศรษฐกิจในประเทศ การค้าระหว่างประเทศ การลงทุนระหว่างประเทศ การจ้างงาน และระดับราคาปรับตัวดีขึ้นทุกปัจจัย
- **ประสิทธิภาพภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้น** เนื่องจากผลิตภาพและประสิทธิภาพการผลิต ตลาดแรงงาน การเงิน ทัศนคติและค่านิยม ปรับอันดับดีขึ้น มีเพียงการบริหารจัดการที่ปรับอันดับลดลง
- **ประสิทธิภาพภาครัฐอันดับลดลง** เนื่องจากฐานการคลัง กรอบบริหารด้านสถาบันและสังคม และกฎหมายธุรกิจ แม้ว่านโยบายการคลังปรับตัวดีขึ้น
- **โครงสร้างพื้นฐานอันดับลดลง** เนื่องจากปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี แต่ภาครัฐยังคงให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์

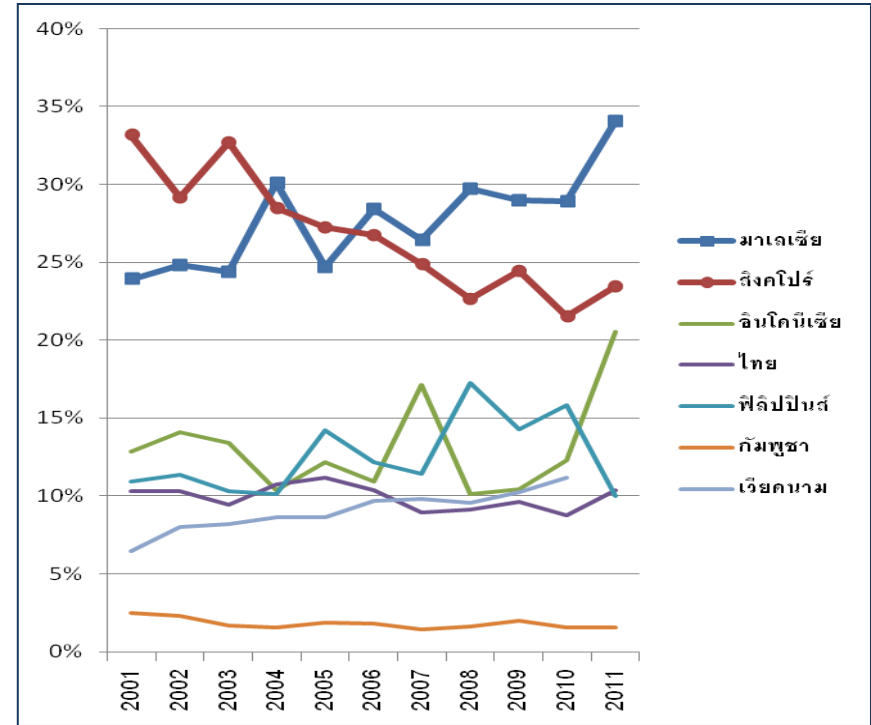
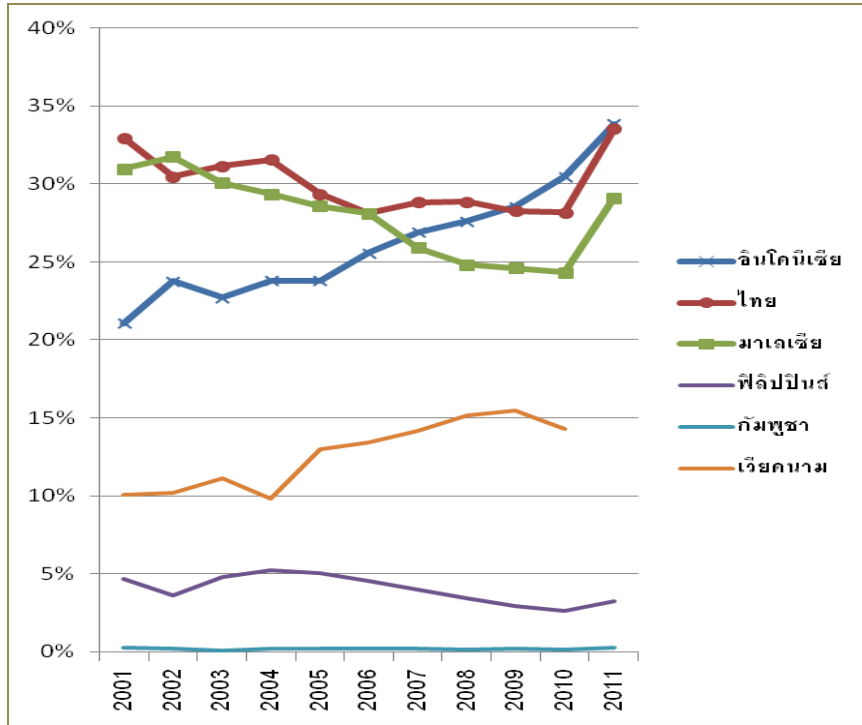
เปรียบเทียบประสิทธิภาพภาคเอกชนระหว่างไทยกับประเทศในอาเซียน ปี 2556 โดย IMD

ที่มา : IMD Yearbook 2556

การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านประสิทธิภาพภาคเอกชน นอกจากภาคเอกชนต้องให้ความสำคัญกับการลงทุนวิจัยและพัฒนา รวมทั้งมีการต่อยอดไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์แล้ว ภาครัฐต้องจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานที่ทำให้เกิดการเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียนเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของภาคธุรกิจเอกชน

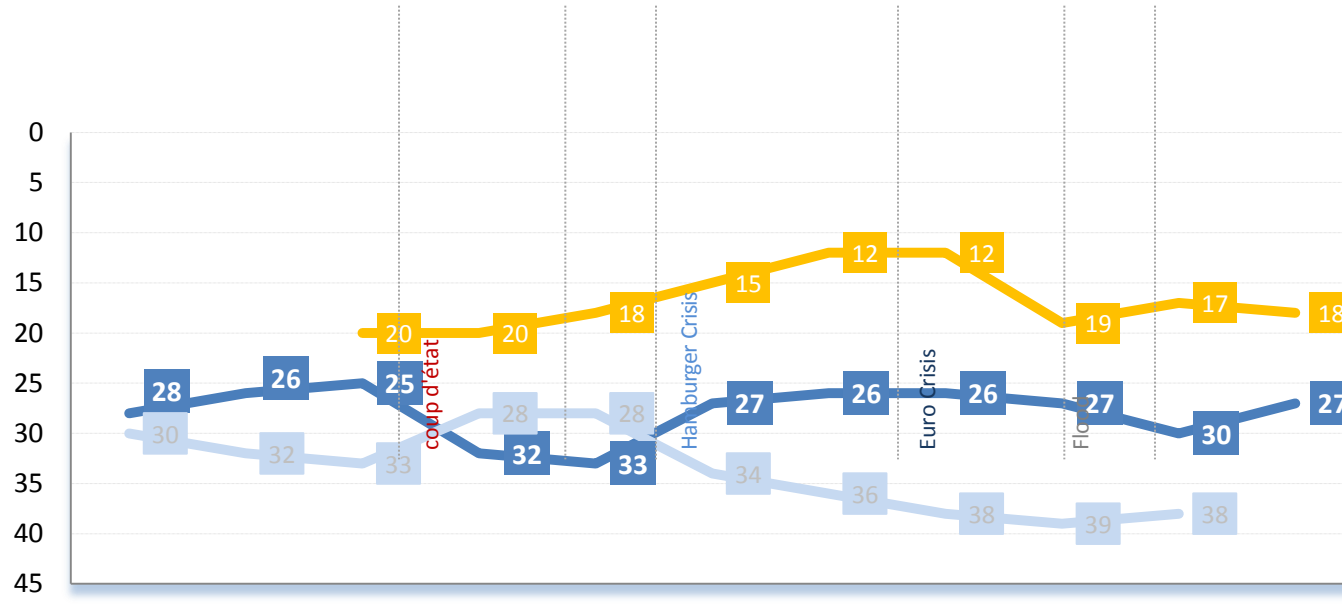
สัดส่วนการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตรในตลาดอาเซียน ปี 2544 - 2554

ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2556)

- อาเซียนเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรรายใหญ่ในตลาดโลก โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง ยางธรรมชาติ และน้ำมันปาล์ม มีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงกว่าร้อยละ 90 อย่างไรก็ตาม อาเซียนมีการค้าขายสินค้าเกษตรกันเองภายในภูมิภาคจำกัด
- สินค้าเกษตรที่มีการนำเข้าและส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าชนิดเดียวกัน ได้แก่ น้ำมันปาล์ม ยางพารา ข้าว น้ำตาล โดยประเทศผู้ส่งออกสำคัญ ได้แก่ อินโดนีเซีย ไทย และมาเลเซีย ในขณะที่ประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ได้แก่ มาเลเซีย และสิงคโปร์
- ประเทศไทยมีการค้าสินค้าเกษตรกับอาเซียนเพิ่มขึ้น โดยเป็นการค้าเกินดุลมาโดยตลอด

สถานภาพขีดความสามารถในการแข่งขัน และความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจของไทย ปี 2546 - 2556

ที่มา: รายงาน Doing Business (EoDB) โดย ธนาคารโลก, Global Competitiveness Report โดย World Economic Forum และ World Competitiveness Yearbook โดย IMD
หมายเหตุ: ข้อมูล EoDB เริ่มนำมาวิเคราะห์ตั้งแต่ ปี 2548

- ⊙ ไทยมีระดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ระดับปานกลาง (Middle Income Tier)
- ⊙ ช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยอยู่ใน ระดับทรงตัวหรือ มีทิศทางปรับตัวลดลง
- ⊙ ในอาเซียน ไทยอยู่ในอันดับ 3 รองจาก สิงคโปร์ มาเลเซีย แต่นำหน้า อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์
- ⊙ EoDB จัดไทยอยู่ในอันดับที่ 18 จาก 185 ประเทศ และเป็นอันดับ 3 ในอาเซียน รองจากสิงคโปร์ และมาเลเซีย

ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2556 โดย IMD

ปี	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556
อันดับรวม	32	33	27	26	26	27	30	27
1. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ	21	15	12	14	6	10	15	9
1.1 เศรษฐกิจในประเทศ	55	47	48	48	35	27	47	14
1.2 การค้าระหว่างประเทศ	15	13	21	16	5	6	8	4
1.3 การลงทุนระหว่างประเทศ	47	45	47	46	38	34	33	31
1.4 การจ้างงาน	6	6	4	4	3	3	2	3
1.5 ระดับราคา	9	6	4	5	4	23	28	31
2. ประสิทธิภาพของภาครัฐ	21	27	22	17	18	23	26	22
2.1 ฐานะการคลัง	21	16	29	20	14	11	18	19
2.2 นโยบายการคลัง	4	6	5	8	7	7	6	5
2.3 การอบการบริการด้านสถาบัน	25	45	40	26	32	35	32	30
2.4 กฎหมายด้านธุรกิจ	33	37	29 ®	29	28	39	44	43
2.5 การอบการบริการด้านสังคม	39	40	36	26	33	47	50	48
3. ประสิทธิภาพของภาคเอกชน	28	34	25	25	20	19	23	18
3.1 ผลิตภาพและประสิทธิภาพ	48	48	48	50	49	33	57	44
3.2 ตลาดแรงงาน	6	7	3	7	2	2	4	2
3.3 การเงิน	41	44	31	22	18	19	15	10
3.4 การบริหารจัดการ	26	35	19	15	13	16	19	16
3.5 ทัศนคติและค่านิยม	20	30	20	19	19	16	17	17
4. โครงสร้างพื้นฐาน	48	48	39	42	46	47	49	48
4.1 สาธารณูปโภคพื้นฐาน	38	35	29	29	26	24	26	25
4.2 โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี	48	48	43	36	48	52	50	47
4.3 โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์	53	49	37	40	40	40	40	40
4.4 สุขภาพและสิ่งแวดล้อม	48	48	47	50	51	54	52	55
4.5 การศึกษา	48	46	43	47	47	51	52	51

ไทยอยู่อันดับที่ 38 ดีขึ้นจากอันดับที่ 39

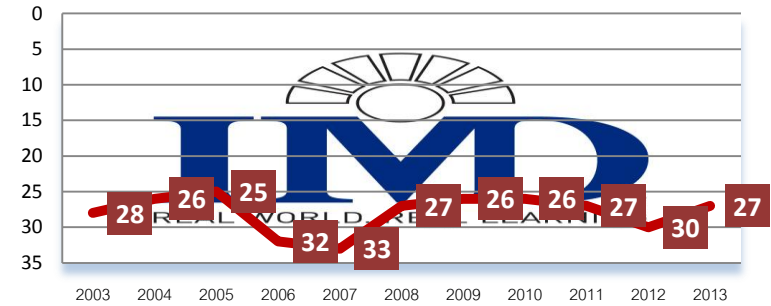
อันดับความสามารถ ในการแข่งขันรวม 2555 – 2556	ASEAN				BRICS				กลุ่มประเทศที่เศรษฐกิจ ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม		
	ไทย	มาเลเซีย	อินโดฯ	ฟิลิปปินส์	บราซิล	รัสเซีย	อินเดีย	จีน	ญี่ปุ่น	สหรัฐ	สิงคโปร์
ดัชนีชี้วัด	38▲	25▼	50▲	65▲	48▲	67▲	59▲	29▲	10▲	7▲	2●
1. ปัจจัยพื้นฐาน	45	27	58	80	73	53	85	31	29	33	1
1.1 สถาบัน	77	29	72	84	79	133	70	50	22	41	1
1.2 โครงสร้างพื้นฐาน	46	32	78	98	70	47	84	48	11	14	2
1.3 เสถียรภาพเศรษฐกิจ	27	35	25	36	62	22	99	11	124	111	17
1.4 สุขภาพและการศึกษา	78	33	70	98	88	65	101	35	10	34	3
2. ปัจจัยเสริมประสิทธิภาพ การดำเนินงาน	47	23	58	61	38	54	39	30	11	2	1
2.1 การศึกษาอุดมศึกษา และการฝึกอบรม	60	39	73	64	66	52	86	62	21	8	2
2.2 ประสิทธิภาพตลาดสินค้า	37	11	63	86	104	134	75	59	20	23	1
2.3 ประสิทธิภาพตลาดแรงงาน	76	24	120	103	69	84	82	41	20	6	2
2.4 ระดับการพัฒนาในตลาดการเงิน	43	6	70	58	46	130	21	54	36	16	2
2.5 ความพร้อมเทคโนโลยี	84	51	85	79	48	57	96	88	16	11	5
2.6 ขนาดของตลาด	22	28	16	35	9	7	3	2	4	1	37
3. ปัจจัยด้านนวัตกรรมและ ความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ	55	23	40	64	39	108	43	34	2	7	11
3.1 ความเชี่ยวชาญธุรกิจ	46	20	42	49	33	119	40	45	1	10	14
3.2 นวัตกรรม	68	25	39	94	49	85	41	33	5	6	8

ไทยอยู่อันดับที่ 18 ลดลงจากอันดับที่ 17

	อันดับความยากง่าย ในการประกอบธุรกิจ ปี 2013	การคุ้มครอง ผู้ลงทุน	การค้า ระหว่าง ประเทศ	การจัด ทะเบียน ทรัพย์สิน	การได้รับ สินเชื่อ	การเริ่มต้นธุรกิจ	การชำระภาษี	การปิด กิจการ
สิงคโปร์	1●	2●	1	36▼	12▼	4●	5▼	2●
ไทย	18▼	13●	20▼	26▲	70▼	85▼	96▲	58▼
มาเลเซีย	12▲	4	11▲	33	1	54▼	15▲	49▼
บรูไน	79	117	40	115	129	135	22	46
เวียดนาม	99	169	74	48	40	108	138	149
อินโดนีเซีย	128	49	37	98	129	166	131	148
ฟิลิปปินส์	138	128	53	122	129	161	143	165
กัมพูชา	133	82	118	115	53	175	66	152
ลาว	163	184	160	74	167	81	126	185
พม่า	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
นิวซีแลนด์	3	1	25	2	4	1	21	13
เกาหลีใต้	8	49	3	75	12	24	30	14
ออสเตรเลีย	10	70	44	37	4	2	48	18
ญี่ปุ่น	24▼	19▼	19▼	64▼	23▲	114▼	127▼	1●
จีน	91●	100▼	68▼	44▼	70▼	151●	122●	82▼
อินเดีย	132	49	127	94	23	173	152	116

ปี 2556 ไทยอยู่อันดับที่ 27 ดีขึ้นจากอันดับที่ 30 จากปีก่อนหน้า

- สหรัฐอเมริกาอยู่ในอันดับ 1 ของโลก ตามด้วยสวิตเซอร์แลนด์ ในขณะที่เขตบริหารพิเศษฮ่องกงตกจากอันดับ 1 ไปอยู่ในอันดับ 3
- ในอาเซียนไทย ด้อยกว่ามาเลเซียมาก โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน และประสิทธิภาพภาคเอกชน และด้อยกว่าสิงคโปร์ในทุกด้าน
- ในกลุ่ม BRICS ไทยด้อยกว่าจีนด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐาน แต่ดีกว่า ด้านประสิทธิภาพภาครัฐและภาคเอกชน
- ในกลุ่มประเทศที่เศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ไทยตามหลังทุกประเทศ ยกเว้นญี่ปุ่นที่ไทยด้อยกว่าเพียงด้านโครงสร้างพื้นฐาน

อันดับความสามารถในการแข่งขันรวม ปี 2556					BRICS				กลุ่มประเทศที่เศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม		
	ไทย	มาเลเซีย	อินโดฯ	ฟิลิปปินส์	บราซิล	รัสเซีย	อินเดีย	จีน	ญี่ปุ่น	สหรัฐ	สิงคโปร์
อันดับความสามารถในการแข่งขันรวม	27	15	39	38	51	42	40	21	24	1	4
1. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ	9	7	33	31	42	34	27	3	25	1	13
2. ประสิทธิภาพของภาครัฐ	22	15	26	31	58	43	46	41	45	25	3
3. ประสิทธิภาพของภาคเอกชน	18	4	31	19	37	53	32	25	21	1	8
4. โครงสร้างพื้นฐาน	48	25	56	57	50	39	54	26	10	1	12

กรอบการดำเนินการ ...สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

